

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

dr Wojciech R. Wiewiórowski

Warszawa, dnia 27 lutego 2013 r.

DOLiS/DEC-223/13/12389,12399,12405

dot. [...]

DECYZJA

Na podstawie art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.) oraz art. 12 pkt 2, art. 22, art. 31 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie ze skargi Pana Ł.H. (zam. w [...]) na udostępnienie przez [...] Bibliotekę Publiczną [...] (z siedzibą w [...]) jego danych osobowych S. S.A. z siedzibą w [...],

odmawiam uwzględnienia wniosku.

Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęła skarga Pana Ł. H. (zam. w [...]), zwanego dalej Skarżącym, na udostępnienie przez [...] Bibliotekę Publiczną [...] (z siedzibą w [...]) jego danych osobowych S. S.A. z siedzibą w [...]. W ocenie Skarżącego ww. Biblioteka nie miała podstaw do udostępnienia jego danych osobowych S. S.A. bowiem nie jest ona w posiadaniu cyt. „żadnego sądowego dokumentu uzasadniającego egzekwowanie jakiejkolwiek należności”. Wobec czego Skarżący wniósł cyt. „o przywrócenie stanu zgodnego z prawem,

w szczególności uniemożliwienie posługiwania się moimi danymi firmie windykacyjnej (...) i nakazanie usunięcia ich z bazy”.

W celu rozpatrzenia przedmiotowej skargi Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych przeprowadził postępowanie wyjaśniające, w toku którego ustalił następujące okoliczności faktyczne.

1. Skarżący posiada kartę czytelnika w [...] Bibliotece Publicznej [...] z siedzibą w [...], zwanej dalej również Biblioteką.
2. W dniu [...] czerwca 2010 r. została zawarta umowa upoważnienia inkasowego nr [...] pomiędzy ww. Biblioteką oraz S. S.A. z siedzibą w [...]. Przedmiotem tej umowy są czynności windykacyjne mające na celu odzyskanie dla Biblioteki należności z tytułu niezapłaconych należności głównych i ubocznych wynikających z przetrzymywania przez czytelników wypożyczonych książek i innych materiałów bibliotecznych.
3. W piśmie z dnia [...] kwietnia 2012 r. Biblioteka wyjaśniła, iż dane osobowe użytkowników Biblioteki zbierane są w celu umożliwienia korzystania z jej zbiorów i usług, realizowanych zgodnie z ustawą z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz. U. z 1997 r. nr 85, poz. 539 z późn. zm.). Zbierane są dane niezbędne do identyfikacji czytelnika oraz zawarcia umowy cywilno-prawnej użyczenia materiałów bibliotecznych. Biblioteka jest instytucją kultury. Stąd też jest zobowiązana prowadzić swoje rozliczenia finansowe w oparciu o ustawę o finansach publicznych. Zgodnie z art. 42 ust. 2 przywołanej ustawy, jednostki sektora finansów publicznych są zobowiązane do ustalenia przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny, oraz terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania.
4. W wyjaśnieniach odebranych od Biblioteki przez Generalnego Inspektora z dnia [...] maja 2012 r. zostało wskazane, iż Skarżący jest dłużnikiem Biblioteki z tytułu przetrzymywania książek z dwóch jej placówek. Jego dane osobowe zostały udostępnione S. S.A. dwukrotnie: w dniu [...] stycznia 2011 r. oraz w dniu [...] marca 2011 r. Ponadto Biblioteka wyjaśniła, iż w związku z trudną sytuacją materialną Skarżącego jego należność została częściowo umorzona, zaś pozostała część zobowiązania Skarżący ma spłacać w ratach.
5. W piśmie z dnia [...] maja 2012 r. S. S.A., zwana dalej również Spółką lub firmą windykacyjną, wskazała, iż dane osobowe Skarżącego zostały przez nią pozyskane wyłącznie w celu realizacji przedmiotu umowy, którym jest odzyskanie należności od dłużników Biblioteki, wynikających z przetrzymywania i niezwrócenia materiałów bibliotecznych należących do Biblioteki. Spółka pozyskała od Biblioteki następujące dane osobowe Skarżącego: imię i nazwisko, adres zamieszkania, nr dowodu osobistego, numery inwentarza

oraz tytułu niezwróconych materiałów. Ponadto, w piśmie z dnia [...] września 2012 r. Spółka wskazała, iż Skarżący podjął się spłacania swojego zadłużenia, a po opłaceniu dwóch rat zaprzestał dalszego spłacania swojego zadłużenia. Spółka nadal przetwarza dane osobowe Skarżącego w celu realizacji umowy zawartej z Biblioteką.

Po zapoznaniu się z całością zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył, co następuje.

Organ ochrony danych osobowych, działając na podstawie i w granicach kompetencji przyznanych mu przepisami ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. 2002 r. Nr 101, poz. 926 ze zm.), zwanej dalej ustawą, badał, czy u podstaw udostępnienia przez Bibliotekę danych osobowych Skarżącego firmie windykacyjnej znajduje się jedna z przesłanek legalizujących przetwarzanie danych osobowych, określonych w art. 23 ust. 1 ustawy. Zgodnie bowiem z treścią art. 23 ust. 1 ustawy przetwarzanie danych osobowych (rozumiane również jako udostępnianie) jest dopuszczalne, gdy: osoba, której dane dotyczą, wyrazi na to zgodę, chyba że chodzi o usunięcie dotyczących jej danych (pkt 1), jest to niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa (pkt 2), jest to konieczne do realizacji umowy, gdy osoba, której dane dotyczą, jest jej stroną lub gdy jest to niezbędne do podjęcia działań przed zawarciem umowy na żądanie osoby, której dane dotyczą (pkt 3), jest niezbędne do wykonania określonych prawem zadań realizowanych dla dobra publicznego (pkt 4), jest to niezbędne dla wypełnienia prawnie usprawiedliwionych celów realizowanych przez administratorów danych albo odbiorców danych, a przetwarzanie nie narusza praw i wolności osoby, której dane dotyczą (pkt 5).

Katalog tych przesłanek legalizujących przetwarzanie danych osobowych jest zamknięty. Każda z nich ma charakter autonomiczny i niezależny. Oznacza to, iż przesłanki te co do zasady są równoprawne, a wobec tego spełnienie co najmniej jednej z przesłanek stanowi o zgodnym z prawem przetwarzaniu danych osobowych.

Zgodnie z art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy administrator danych może przetwarzać dane osobowe, gdy jest to niezbędne dla wypełnienia prawnie usprawiedliwionych celów realizowanych przez administratorów danych albo odbiorców danych, a przetwarzanie nie narusza praw i wolności osoby, której dane dotyczą. Przepis ten jest ściśle skorelowany z art. 23 ust. 4 ustawy, który precyzuje, co należy rozumieć przez pojęcie usprawiedliwionego celu administratora danych bądź odbiorców danych. Zgodnie z pkt 2 ww. artykułu, za prawnie usprawiedliwiony cel uważa się w szczególności dochodzenie roszczeń z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej.

Wobec powyższego wskazać należy, iż zgodnie z art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy administrator danych (w tym przypadku Biblioteka) może przetwarzać dane osobowe w celu dochodzenia roszczeń. Realizacja tego celu może się także odbywać za pośrednictwem innego podmiotu. Administrator danych bowiem może powierzyć przetwarzanie danych innemu podmiotowi w drodze zawartej na piśmie umowy. Zgodnie bowiem z art. 31 ustawy ochrony danych osobowych administrator danych może powierzyć innemu podmiotowi, w drodze umowy zawartej na piśmie, przetwarzanie danych (ust. 1). Podmiot, o którym mowa w ust. 1, może przetwarzać dane wyłącznie w zakresie i celu przewidzianym w umowie (ust. 2).

Analiza materiału dowodowego sprawy wskazuje w sposób jednoznaczny, iż dane osobowe Skarżącego Spółka przetwarza na podstawie art. 31 ustawy. Na mocy umowy z dnia [...] czerwca 2010 r. Biblioteka powierzyła Spółce dane osobowe Skarżącego, przedmiotem której są czynności windykacyjne mające na celu odzyskanie dla Biblioteki należności z tytułu niezapłaconych należności głównych i ubocznych wynikających z przetrzymywania przez czytelników wypożyczonych książek i innych materiałów bibliotecznych. Analiza treści wskazanej umowy prowadzi do wniosku, że wszelkie działania podejmowane przez Spółkę w związku ze świadczeniem usługi na rzecz wierzyciela Skarżącego dokonywane są w imieniu tego podmiotu. W przedmiotowej umowie został wskazany cel (odzyskanie wierzytelności - § 7 ust. 2-3) oraz zakres przetwarzania danych osobowych (§ 1 ust. 2-3). W związku z powyższym należy uznać, iż umowa ta jest zgodna z treścią przepisu art. 31 ustawy.

Podkreślenia wymaga, że skorzystanie z przewidzianej w art. 31 ustawy możliwości powierzenia przetwarzania danych innemu podmiotowi nie powoduje zmiany administratora tych danych, pozostaje nim nadal podmiot, który powierzył przetwarzanie danych. Z poczynionych w niniejszej sprawie ustaleń wynika, że podmiotem decydującym o celach i środkach przetwarzania jest Biblioteka, mimo wskazania w umowie w § 7 ust. 1 „Upoważniony [tu: Spółka] oświadcza, że jest administratorem danych osobowych w rozumieniu ustawy (...) o ochronie danych osobowych (...)”.

Jednocześnie wskazać należy, iż Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych dokonał na podstawie zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego oceny legalności przetwarzania danych osobowych Skarżącego, natomiast nie badał kwestii istnienia lub nieistnienia wierzytelności dochodzonej wobec Skarżącego, ani słuszności i zakresu dochodzonych wobec niego roszczeń cywilnoprawnych. Takie sprawy, zgodnie z art. 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43 poz. 296 z późn. zm.), są sprawami cywilnymi i powinny być rozpatrywane w postępowaniach prowadzonych przez sądy powszechne. Jednakże odnosząc się do zarzutu Skarżącego wobec firmy windykacyjnej, iż nie posiada ona „żadnego sądowego dokumentu uzasadniającego egzekwowanie jakiegokolwiek należności”,

wskazać należy, iż firma windykacyjna takowego posiadać nie musi w przeciwieństwie do komornika sądowego, aby dochodzić wierzytelności na rzecz wierzyciela, w tym przypadku Biblioteki.

Jednakże na koniec należy dodać, iż Skarżący, chcąc korzystać z zasobów Biblioteki po wypełnieniu karty biblioteczej, złożył oświadczenie o następującej treści: „przepisy korzystania z biblioteki są mi znane i zobowiązuję się do ścisłego ich przestrzegania”. Pod tym oświadczeniem znajduje się podpis Skarżącego. Dlatego też należy domniemać, iż Skarżący zna zasady korzystania z zasobów Biblioteki, do których należy między innymi zwrot książek w terminie, jak również ponoszenie finansowych kar za ich przetrzymanie, bądź zagubienie (§ 4 i 5 Regulaminu Wypożyczalni [...] Biblioteki [...]).

Reasumując, w analizowanej sprawie organ nie stwierdził podstaw do zakwestionowania legalności przetwarzania danych osobowych Skarżącego przez ww. podmioty. Uzasadnione jest zatem wydanie przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych decyzji odmawiającej uwzględnienia wniosku Skarżącego o nakazanie przywrócenia stanu zgodnego z prawem.

Mając powyższe na uwadze, w tym stanie prawnym i faktycznym, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął, jak na wstępie.

Stronom, na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych oraz art. 129 § 2 w zw. z art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego przysługuje, w terminie 14 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji, prawo złożenia do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy (adres: Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa).